

Європейські Календарний

газові ринки тиждень №19

(8-14 травня 2017 року)

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
СЕГН - Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ - тисяча кубічних метрів
ЦСЕ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, використано вищу теплоту згоряння російського експортного газу в Європі, як її спільно визначено Міжнародним енергетичним агентством, Організацією економічного співробітництва і розвитку та Євростатом. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, - обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тиждєві та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин.

Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

Підсумки

1. Цінові процеси тижня

- 1.1 TTF отримав статус еталонного хаба Європи
- 1.2 Основні газові фактори тижня та динаміка цін
- 1.3 Об'єми торгівлі
- 1.4 Нафта, нафтопродукти і вугілля
 - 1.4.1 Вплив нафтових цін на газові
 - 1.4.2 Угода ОПЕК та країн, що приєдналися
- 1.5 Курс валют

2. Спотові ціни

- 2.1 Спреди

3. Ф'ючерсні ціни

- 3.1 NCG/Pegas
- 3.1 CEGH/Pegas

4. Довгострокові контракти: Shell і «Газпром».

- 4.1 Ціни Shell на природний газ у I кварталі 2017 р.
 - 4.1.1 СПГ
- 4.2 Ціни на російський експортний газ в Європі за підсумками квітня 2017 р.

5. Європейська газова конференція про український хаб

Додаток №1 Два преїскуранти НАК «Нафтогаз України» на природний газ для промисловості, чинні з 01.05.17 (2 стор.).

СТИСЛІ ПІДСУМКИ

За підсумками тижня оптові ціни на природний газ в Європі помітно знизилися, завдяки, здебільшого, прогнозу потепління та сезонному падінню попиту на всі паливні енергоносії.

Нідерландський газовий хаб TTF відтепер отримав статус **європейського еталонного по форвардних контрактах**. Його домінування над іншими європейськими хабами у майбутньому зростатиме.

У Баумгартені 11.05.15 несподівано обсяги торгівлі форвардними контрактами підскочили в декілька разів відносно типових середніх об'ємів. «Газпром» у квітні збільшив експорт газу в Австрію - на 69,2%. Більш того, на цьому тижні австрійська OMV вирішила придбати у «Газпрому» в літні місяці додаткові обсяги газу.

Польща залишається найдорожчим хабом Європи, обійшовши Угорщину на \$9, а Баумгартен – на \$12. Приблизно на рівні Польщі формуються ціни на британському газовому ринку, які перевищують сусідній TTF на \$7-10. Крім цін наступного місяця, які на NBP є одними з найнижчих в Європі.

Об'єми торгівлі. Внаслідок тимчасового похолодання, а також спустошення ПСГ після холодної зими, обсяги торгівлі газом цього тижня зросли. Об'єми торгівлі ф'ючерсами на NCG склали 69,5 млн. куб. м (52,4 млн. куб. м на попередньому тижні), а у Польщі на TGE збільшилися вдвічі, склавши 105,7 млн. куб. м.

Нафта, нафтопродукти, вугілля. Нафта та газойль за підсумками тижня практично не змінили ціну. Нафта дорожчала протягом тижня, однак стартова ціна тижня була дуже низькою. Вугілля з базисом поставки Роттердам стало дорожче австралійського, але **найдорожчим - південноафриканське вугілля**.

Citigroup Global Markets стверджує, що **вплив нафти на ціноутворення на європейських хабах ослаблюється**, а на ціни більш довгострокових хабових контрактів практично вже не діє. Ціни на нафту суттєво впливатимуть на газові хаби лише в періоди пікового попиту. Водночас зростає вплив американського Генрі Хаб, особливо, з підвищенням експорту американського СПГ до Європи.

Валюти. Середні тижневі курси євро та британського фунта відносно американського долара понизилися, склавши відповідно 1,0889 (1,0931 попереднього тижня) та 1,2890 (1,2922). Курс валют впливав на ціни у доларах США. У цьому контексті європейські газові експерти відзначають значну курсову волатильність в останні 6 місяців та **виникнення необхідності хеджування валютних ризиків** у всіх сферах газової галузі.

Спотові ціни. Середня тижнева ціна поставок наступної газової доби для усіх хабів понизилася на 3,9% (-0,7% на попередньому тижні).

Спреди спотових цін. Спред між CEGH і NCG залишається вже кілька тижнів на одному рівні, що надає українським трейдерам хороші можливості для цінових оцінок. А цього тижня достатньої стабільності набув і спред Gaspool – Польща.

Ф'ючерси. Протягом тижня діяв понижувальний ціновий тренд. На NCG сумарна зміна ціни за тиждень склала для поставок наступного місяця мінус 5,7 дол. США/ткм (мінус \$4,3 на попередньому тижні), для поставок у 4 кварталі 2017 р. - мінус 3,9 дол. США/ткм (мінус \$0,9).

Поставки наступного газового місяця. Середня тижнева ціна по всіх хабах впала на 4,3% (+0,2% на попередньому тижні).

Поставки у 4 кварталі 2017 р. Середня ціна по всіх хабах подешевшала на 3,0% (+1,1% на попередньому тижні).

Поставки у зимовий сезон 2017 р. Середня тижнева ціна по всіх хабах подешевшала відносно попереднього тижня на 3,0% (+1,1% на попередньому тижні).

NCG. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів знизилася на 3,1% (+0,6% на попередньому тижні). Об'єми торгівлі на NCG форвардними контрактами дещо зросли відносно попереднього тижня. Найбільші об'єми трансакцій припали на поставки у червні і липні 2017 р., 2018 календарному році, 3 кварталі 2017 р. у зимовий сезон 2017 р. Судячи по структурі об'ємів торгівлі газом, частина газу може спрямовуватися на закачування до ПСГ.

CEGH. Протягом тижня діяв чіткий понижувальний ціновий тренд по всіх категоріях контрактів. Незначне підвищення ціни в середині тижня не змінило сутності тренду. Середня тижнева ціна по всіх категоріях форвардних контрактів понизилася на 3,2% (+0,9%).

Сумарний тижневий об'єм торгівлі форвардними поставками на CEGH зріс в понад 3 рази. Торгувалися лише поставки у червні, 3 кварталі 2017 р., у зимові сезони 2017 р. та 2018 р. Найбільші обсяги припали на 3 квартал 2017 р., коли очікується найбільш інтенсивне закачування до ПСГ.

Довгострокові контракти.

МВФ ретроспективно повністю переглянув стан ціноутворення на природний газ в Європі.. Раніше МВФ доводив, що, починаючи з березня 2017 р., ціна на російський природний газ на кордоні Німеччини стала помітно дорожче хабів. Тепер МВФ ретроспективно показує, що **середні місячні ціни на NCG та російського трубопровідного газу на кордоні Німеччини стали у січні-квітні 2017 р. точно співпадати**. Різниця перегляду цінових оцінок МВФ відносно попереднього бюлетеня товарних ринків становила 13 – 45 дол. США/ткм.

Ще більше **(на 70-80 дол. США/ткм)** скореговано ціну СПГ, що кардинально міняє перспективи СПГ в Європі. Тепер показано, що конкурентоспроможність СПГ в Європі суттєво зросла, відбувається конвергенція спотових цін та СПГ. Якщо взяти Великобританію та інші країни з газовими цінами, дорожче Німеччини, то там спотові ціни стали на рівні або навіть вище цін СПГ.

Коментуючи європейські змагання «Газпром» - СПГ, головний стратег Citigroup Global Markets на конференції Flame, яка проходила на цьому тижні в Амстердамі, стверджував, що нова стратегія **«Газпрому» передбачає лише утримання третини європейського ринку**, без розширення своєї частки.

Flame ро український хаб. На газовій конференції, яка проходила на цьому тижні в Амстердамі, обговорювалося створення хаба в Україні. Європейські газовики налаштовані оптимістично, відзначаючи значний прогрес, досягнутий урядом України в газовій сфері. Поряд з тим, існує суттєва перешкода у якості високих тарифів на вхід в Україну. Недоречні, завищені втричі відносно європейських, українські транспортні тарифи призводять до того, що **просто увійти в Україну та вийти з неї коштує більше, ніж найдорожче ПСГ нідерландського ТТФ**. Тому, європейські учасники ринку **відмовляються від використання українських ПСГ**. А ПСГ є ключовою складовою перспективного українського хаба.

**По всіх категоріях контрактів конкретні ціни публікуються лише у платному виданні.*

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»